

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér
Nyilttér sora 40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz a
punk kiadóhivatala és az
Általános Tudósító Vi-
déki lapok központi hir-
detési osztálya Budapest
VII., Erzsébet-körút 41

P O L I T I K A I H E T I L A P

Bankigazgatók.

— Veridicus-nak „A nemzetiségi kérdés Magyarországon — mint üzlet” angol nyelven megjelent művéből. —

Több oldalról világították meg eddig is a nemzetiségi kérdést, amely egy idő óta Magyarországon szónyegezen forog. Kiváló, komoly politikusok és szociológusok keresték annak az okait, hogy az a kérdés mért merült föl tulajdonképpen, de bár föltevéseik igazak voltak is, a dolgok igazi forrását megtalálni még sem tudták.

A nemzetiségi kérdéstről általában az a vélemény, hogy az külföldi igazgatás hatása alatt keletkezett és hogy annak mélyebb okait nem kell keresni itt a nemzetiségek között, hanem a külföldi, nevezetesen egyes román és cseh íródákból.

Mert lehetetlen fölteni és nehéz elhinni, hogy a saját sorsukkal elégedetlenek lennének azok a nemzetiségek, melyek Magyarországon anynyi jogot, anynyi szabadságot élveznek, amennyit Európa egyetlen más allama sem nyújt nemzetiségiének.

Az iskolában, templomban, a községi önkormányzatban, a bíróságoknál szabadon használhatják nyelvüket és sohasem károsodnak azért, mert az anyanyelvük nem egyuttal Magyarországon hivatalos nyelve is. Aki nemzetiségi vidéken állást keres, arra nézve az anyanyelv ismerete előny, az elsőbbségben van, mert a törvényes gyakorlat szerint a nemzetiségi vidéken csak olyan hivatalnokokat alkalmaznak, akik a nép nyelvét ismerik.

Politikai és gazdasági téren csak olyan szabadon szervezhetnek, mint a magyarok.

Hát kell-e még ennél nagyobb szabadság?

És ha ez így van, akkor jogosult a kérdés, mit akar a külföld a nem-

zetiségi kérdés kiélejtésével elérni tulajdonképpen? Nálunk, ahol a nemzetiségek sokkal több jogot, sőt előnyt élveznek, mint a külföld bármely államában? Ennek az igazgatásnak mi a rugója tehát?

Ez az a kérdés, amelyre eddig még senki sem felelt meg világosan. Ős nem is fog megfelelni soha, míg annak okait a külföldön keresi és nem — itthon.

Igen, a nemzetiségi elégedetlenségnek és igazgatásnak egy külső, mint belső okait itthon kell keresni. Igen, itt léteznek ezek és léteznek pedig a társadalmi életben, a parlamentben és általában mindenhol. És ez az ok nem más, mint bizonyos lelkiismeretlen, rosszindulatú, de végtelenül ügyes embereknek határtalan kapzsisága és érdekhajhászata. Ez az érdekközösség ott van a magyar parlamentben, alkotják pedig a román és tót képviselők, akik kevés kivétellel mindnyájan bankigazgatók, részvényesek és általában a nemzetiségi bankoknál érdekelt emberek.

Nálunk a nemzetiségi kérdés minden tekintetben üzlet. A bankspekuláció a nemzetiségi ellenállás fölkelésén alapszik és ebből táplálkozik is. A nemzetiségi mozgalmak élén maguk a bankigazgatók és a pénzügyezeteknél érdekelt emberek állanak, akiknek üzleti és életföltételük, hogy a tót, szerb, vagy a román társadalmat úgy szigeteljék el a magyarságtól, hogy ne keresessenek kölcsönt másutt, mint a nemzetiségi bankban és hogy ne érintkezzen senkivel mással, mint azokkal az emberekkel, akik a nemzetiségi pénzügyezetek élén állanak.

Képviselőkül is azért választják meg magukat, hogy bankjaik sulyban és tekintélyben nyerjenek.

Az ellentáborból való elszigetelésre végül minden eszközt fölhasználnak.

Agitálnak szóval, de nem kimélik a vért sem. Nem a saját vérüket ugyan, hanem a népét, amelyben a hazafias társadalom és minden ellen ami magyar, gyűlöletet gerjesztenek, hogy az így megtevesztett nép a saját sorsáért másokat okoljon és meg ne lássa, hogy az urak miként vájkálnak zsebeiben, miként szákmányolják ki és utolsó ingétől is miként fosztják meg.

Ha már olyan gyűlöletet sikerült fölkelteniök, hogy a nép már kihágásokra ragadhatja magát, sőt ha itt-ott már véráldozatra is hajlandó, akkor következőik csak a bankigazgató urak aratása tulajdonképpen.

Emlékezzünk Csernovára. Ott a véráldozat sokaknak ártott és használt megint csak a nemzetiségi bankoknak, amelyek azóta állandóan szaporodnak és tűzkerdekednek.

A románoknál sem volt ez más-ként. Mit tettek azok a román agitátorok, akik a memorandumokban keveredtek és akiket el is ítélték? Talán megtörte őket a börtön, talán elpusztultak? Nem! Amikor kiszabadultak, elkeseredésükben pénzintézetek alapítottak, amelyek nagy jövedelemmel kárpótolják most őket. És a románok szintén elkeseredésükben pénzüket szinte szórták, úgy hogy a mártírok ma dúsgazdag emberek már.

Vagy vegyük a panádi esetet, ahol a fölzigatott nép maga rohant a katonaság szuronyai közé. Hogy végződött a dolog? Alsó-Fehér megyében új bankok keletkeztek és Manin Gyula, a szerencsés nemzetiségi képviselő, aki legutóbb a balázsfalvi „Pátria” banknak jogtanácsosa lett, ma sokkal népszerűbb ember, mint volt bármikor és a Pátriában is jobban megy azóta az üzlet.

Ezeknek az embereknek a külföld is eszközzel szolgál, hogy saját intézkedéseiket leplezhessék. A külföldet

Links Adolf
butorkereskedő és esztalgályos
Túróczszentmárton, főter
(Lówy Zsigmond mészáros házában).

**Állandó raktár: Divánok, író-
asztalok, tükrök, képek. Teljes
háló- és ebédlő-berendezések!**

holmi borzalmak, vérengzések leírásával állandóan tévhitben akarják tartani, olyan dolgokkal, amelyek állítólag a magyarok követek el és emellett jó összeköttetéseket keresnek saját bankjaik részére. Szkiésák-nak, ennek a bobri Cato-nak bankjai is szoros összeköttetésben állnak bizonyos cseh bankokkal és Skičák, aki nem is olyan régen még magyarosan írta nevét is, most minden erejével a kötések megszilárdításán fáradoz.

Amint az eddigiekből kitétnik, itt ravasz és példátlan pénzspekulációról van szó, mit a rosszhiszeműség eszelt ki. Hogy ez igaz, azt kivonatokkal és számokkal bizonyítani lehet. Ezekből világosan és a napnál fényesebben kitétnik, hogy ebben a mi kedves hazánkban bizony vannak emberek, akik emberi érzés nélkül, szemtelentül kockára vetik az ország békéjét, feketítik, pellengérré hurcolják Magyarországot a külföld előtt és saját véreiket is a biztos romlásba kergetik csak azért, hogy maguk minél többet összeharásolhassanak.

A politikai pártok életében nem volt még példa arra, hogy valamely párt olyan szemtelenségekre ragadtatta volna magát, mint amelyet most lelepleztünk.

Lerántjuk most — gondoljuk utoljára — ezekről az emberekről a leplet, az ország közvéleményének szeme elé odaállítjuk őket úgy, amint van-

nak. Bemutatjuk őket annak a népnek, amelyet ők elbódítanak, félrevezetnek, hadd lássa, hogy néznek ki valóban azok, akik elég lelkiismeretlenség és gonoszság birtokában magának a népnek vezéreitl tolják föl magukat. Lássa ez a nép, hogy ezek csak az ő verejtékkel szerzett garasaira éheznek és gonosz vakmerőséggel sokkal nagyobb terhet rónak rája, mint amennyit az államnak fizet. Lássa, hogy ők törnek megrottására különleges bankpolitikájukkal.

Lássa a nép, lássa az egész világ, hogy ezek a nemzetiségi agitátorok még arra is képesek, hogy megválasztatásukat követő napon rögtön fölmondják a kölcsonit és képesek eladatni telket, házat, földet, ha azok tulajdonosa hazafias kötelességeinek tudatában véletlenül a nemzetiségi jelölt ellen szavazott. Lássa a nép, hogy ezek az ő piocéai és nem a magyar, aki mindenütt ott van, ha segítségéről van szó és aki nem von meg tőlük semmit. Nem fosztja meg őket sem anyanyelvüktől, sem vagyontól. És végül lássa a külföld, hogy Magyarországon a nemzetiségeknek olyan szabadságuk van, mint sehol másutt a világon. Milyen szabadság az, ha a nemzetiségi agitátoroknak még az is megengedettik, hogy az ország belső békéjét veszélyeztessék, ha azt éppen fözeti érdekeik úgy kívánják? Annyira szabadon

folytathatják ezt, hogy azért még a bíróság előtt sem lehet őket felelőségre vonni, egyedül saját lelkiismeretüknek felelnek érte.

Nézzük azonban az adatokat, amelyek sokkal meggyőzőbben beszélnek Scotus Viator-ral szemben, hogy nem mond igazat az, aki a nemzetiségi kérdésről Magyarországon úgy beszél, mintha az valamelyes ideális célokat mozgatna és mintha a nemzetiségi mozgalmaknak bármilyen jogos alapjai lennének. Ez a kérdés Magyarországon tisztára az igazatok érdekhajlászata által élesztett és szittatott és kizár minden ideális alapot.

Tekintünk hát ebbe a boszorkánykonyhába és a letagadhatatlan számok meggyőző erejével világsuk meg a nemzetiségieket.

(Folytatjuk.)

A kongrua.

Régi terv, régi szűkség, régi óhajlás volt a kongrua rendezése. Ez is megtörtént. Megtörtént, habár a rendezés nem úgy esett ki, ahogy ezt a mai viszonyok megkövetelik. — Mindenesetre azonban ez is haladás s mellette vizsgálatásul a jövőre nézve az szolgálhat, hogy a rendezés nem tekintetett végelegesnek.

Igen igazságos és méltányos, hogy az alsó papság, vagyis az ugynevezett „szegény papok” sorsát javítsuk. Nagy szolgálatot tesznek ezek, mert hiszen a néppel közvetlenül érintkezvén, igazi apostoli hivatást telje-

T Á R C A.

A Laky lányok.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Írta: Tomorji Jenő.

A Laky-ház feje kerek száz esztendő hordott reszketeg vállain. Az őszbeborult, magavári jó tehetetlen aggyasztán egész misztikus legendákör veszi körül. Sugra adják a szót róla, hogy fiatal korában egyszerű oláh pásztorlegény volt, míg társul nem választotta a havasok romantikus főúri kalandora, az aranyra és a csókra egyaránt szomjas Fátia-Negra. E félelmes rablólovag nem mindig épen gáláns kalandjaiban vetődött meg a Laky-ház alapja, ami azonban lehet csak fantasztikus rege és semmiesetre sem feltétlen hiteles.

Hanem az asszonyát, az elsőt, tényleg úgy szerezte középkori módra Laky Gergely, olragadva sötét zivataros éjszakán a szülői házból gyorslábú keselyű cipőjében. A menyeeskének nagyon megtetszhetett az éjtéli páros lovaglás, mert férje urát is hasonló módon hagyta faképnél egy ismert erdélyi mágus nyergében.

Laky Gergely bosszút lihogva, indult a szűkevények nyomán s ki tudja, hogy mily

rémis tragédiával végződik az asszonyoktetés, ha a gróf jószágigazgatója szépen esengő aranyakkal le nem fegyverzi a vérré szomjazót.

A szép vagon mellé aztán persze hogy kapott még sokkal szemrevalóbb hitestársat s a deressedő fűrtök sem mondték meg a Laky-házat, hogy a piros csőrű madár szapora egyrésztében nem kelopeljen a kémény felett. A rossz nyelvek ugyan máig is rebogotnek valami daliás indigéna huszárkapitányról, aki az asszonyok kísérő árnyéka volt s akinek sötét bronz arczine szakasztottan feltalálható a lányok olajbarna profilján.

Zajos, vidám életbe születtek a Laky gyerekek. A nyitottkapus udvarháznál ki nem fogyott a vendég, olyan marasztaló volt a kiapadhatatlan pincó és a szép asszony parázs szeme. A folytonos mulatozás közt az anya természetesen mindennel ráért törődni, csak gyermekeivel nem, kiknek a jó Istenen kívül egy-egy kis pesztra volt a földi gondozójuk.

Lakynéra a legkellemesebb napok akkor dorboltak, mikor a nyakára sorduló lányokat a városba adhatta iskolázni. A kis városka leányiskolájának évkönyveiben a legesimlatabb lapokat a Laky lányok viselt dolgai képezik. Az is statisztikailag konstátált tény, hogy mióta ezek a villogó szemű kis ördö-

gök a városka utcáin megjelentek, a kollégium felsőbb ifjainak elbukása kvótája ijeszően felszökött.

Tudós professorok okozati összefüggést véltek felfedezni a két fenti körülmény között és nem is minden alap nélkül.

A kisebb lányokkal már Lakyék is beöltözték a diákvárosba. Az adósság özöne csaknem elragadta a sehogy sem kezelt nagy birtokot, mikor azt haszonbérbe odahagyták.

Az Alszeg-utca, hol egy szorony kis fészek vertek, hallatlan forgalmi lendületet vitt azóta a nap minden órájában. Erősen kiskoru ifjak tartották megszállva az egész utcát s ha valamelyik Laky lány élénk színt ruhája megvillant, egész gárda rohant kíséretül szegődni. Mert ezek a hevílő, ideális, jó fiúk képezték a szépséges Laky lányoknak egész udvarát.

Pedig a két nagybiknán ugyancsak elért volna egy-két komoly udvarló is.

Erzsébet már több ízben ünnepelte meg szuk családi körben a 20 ik születése napját. Rendkívül érdekes, sugár, szép, barna leány volt. Felsőleges, észvesztő szemcibea a déli vér minden forróságra ott csillogott. A modorában egész férfias. A hangja mindig olyan rekedton cles volt, mintha egy lovassági svadront vezényelne és nyíltan cigarettázott. Szóval, különösekben adta a jukker-lány!

sitenek; államfentartó tevékenységet fejtenek ki s fáradoznak azon, hogy a nép vallás erkölcsi élete emeltesse s általában, hogy a jó erkölcsök megmaradjanak. Természetes, hogy ez alatt nem aszkéta és fanatikus bolondokat értünk, sem olyanokat, akik a nép lelkét a világ folyásával összehangolatos irányítják mindenre, ami jó, szép, hasznos, erkölcsös, — szóval, ami boldogulásra vezet a embert ugy ezen, mint a másvilágon.

A kongruához az állam is jelentékeny mértékben járul. Ezt indokolni lehet. Az 1848-iki törvényhozás kimondotta, hogy a hifelekezetek egyházi költségeit az állam fizesse. Amde ez a törvény nemcsak az anyagi segítségre vonatkozik, hanem a vallási egyenlőségre, a viszonsóság elvére is. Ez a törvény azt jelenti, hogy kiváltságok nincsenek, de ha mégis elismertetnek, hát azokat aránylagosan s nem történelmi alapon kell megosztani. Vagyis az 1848. évi XX. törvényeket csak egyféle szememben, vagyis negyvenolcas szellemben lehetne csak végrehajtani, mikor is nem különleges faji helyzetre, hanem a történeti igazság alapján kellene állanunk. A kiváltságos, illetőleg különleges jogi helyzet s a történelmi fejlődés sem lehet örök értelmű, hanem ez is módosul aszerint, amint a vele kapcsolatos köteleességek teljesítése a való élethez s az állami követelményekhez alkalmazkodik. Ily értelemben kellett volna tehát a kongruát rendezni.

Erre azonban a mostani idő nem alkalmas. Talán legjobb volt mégis csak ugy felfogni a dolgot, hogy hát vegye ki a maga részét az állam s

vegye ki az egyházi birtok is. A keeske is jól lakik, meg a káposzta is megmarad!

Az igazság ugy hozta volna magával, hogy vagy tegyen eleget az országnak a negyvenolcas törvényeknek s ha erre képtelen pénzügyileg, akkor kötelezze az egyházi vagyon birtokosait, hogy ők rendezzék ezt egy hozandó törvény alapján. De hát nem élünk ma ilyen időkét! Hisszük, hogy majdan az is elkövetkezik, a mikor nemcsak a szegény, hanem a gazdag papokról is lesz szó; majd elkövetkezik, amikor a papi jövedelmek közt levő óriási egyenlőtlenség megszűnik s a milliókból az alsó papság nem fog csak könyörömadányokat kapni! Hisszük, hogy elkövetkezik, amikor majd az egyházak papjainak a fizetéséhez s pótlékához a nép adózó filléréi nem lesznek annyira igénybe véve! Elkövetkezik, a mikor az 1548. XI. rendelet 6. cikke s ennek a 4. § s az 1550. XIX. rendelet elbirálás alá kerülnek, melyek értelmében a nagy papi vagyonok iskolák állítására s az igaz vallás tanítására, vagyis papok fizetésére valók! Ma ez is, meg a hadsereg tartása is a népre van szóva. Ezzel korántsem arra történik célzás, hogy a papi vagyon elvilágiasíttassék. Ettől a gondlattól igen távol vagyunk és csak hazánk közműveltségi érdekeit tartjuk szemünk előtt, anélkül, hogy fosztogatni akarjunk.

A kongrua-törvény sulyt fektet arra, hogy az 1840. évi VI. t.-cikk 8. § a s az 1898. évi XIV. t.-cikk 4., 5., 6. §-ai megtartassanak. Igazán itt az ideje, hogy kimondassék újból, hogy hazánkban minden papnak tud-

nia kell magyarul, hogy felsőbb hit-tani tanintézetet végezzen és magyar honos legyen. Itt az ideje, hogy állam-ellenes cselekedetek miatt az illetőtől a kongrua megvonathassék, jöllehet, el lehetünk kszűlve, hogy a papi palást alá dugva, sokan óvatosan fogják eltakargatni hazaárulásait, esetleg a templom szentélyébe is beviszik; de azért meg lesz rá a mód s eszköz, hogy a vízes pokrócot az isten ilyen méltatlan szolgáljára ráterítsék.

Nem szabad elfordulnia annak, hogy — amint értesülve vagyunk — Galiciából a kassai egyházmegyébe csavargó kapucinus barátok jöjjenek be, akik előbb szekularizáltatván, alkalmaztatnak. Ezek magyarul természetesen nem tudnak, hanem tót vidéken telegesnek le. Ezért nemcsak hittant tanítanak, de hivatalból sok népiskola igazgatói is lesznek. Mi garantálja ezeknek a hazafias működését?

A Ferenc-rendűek közül is légyt a morvaország bevándorlott! Hagy-többje kimondott pánszláv. Ezek is szekularizáltatván — világi papokká, plébánosokká lesznek s így a szószékét hazaárulásra használják föl. Ilyeneknek a magyar állam pénzén, a magyar állam ellen nem szabad izgatniok! A haza érdeke van legalább is olyan fontos, mint a vallási érdek!

Hány külföldi becsempészett oláh pápa vagy ukrájista érzelmű rúthén pap végi nálunk a kutmérgezést?! Így vagyunk a rabbikkal is. Hány a magyar honos ezek közül? Sajnos, akit a püspök elfogad, az Magyarországon pap s ennek a címén fele-

csakhogy hiányzott belőle az igazi jücker-lány szeretetreméltósága. Legtöbbször angol lovagló ruhát viselt, melyet a kisvárosi nőszabó rafinált izléső komponált össze s hosszú dragonyos lépteit aldig tudta követni a kurtább lábú ifjúság az esti promenádán. Ezeknek a hódoló gyerekeknek csodadolgokat tudott Erzsébet elbeszélni az ő soha nem létezett, beképzelt viszonyairól. Emlegetett fényes, csillogó daliákat, kik ebüldöt fölvel heverték előtte a porban, míg ő királynőként gázolt az összetört sziveken keresztül. Az ilyen és ehhez hasonló kalandos regék, persze prózáibb alakban, de mégis elterjedtek s a szegény Erzsébet retentő rossz hirbe jött, anélkül, hogy valaha igazán rossz lett volna.

Már sokkal pozitívabb pletykák keringtek Katinkáról, erről a pikáns arcú, gömbölyű szépségről. Különösen egy regényes kalandját emlegették sokat, még csitri iskolásleány korából, mikor valami érdemes szücsmesternél kvártélyozott. A jámbor civis korán felkúrt, az utcajártó gondosan elzárta s így Katinka és szerelmes lovagja sokáig csak a kerítés récsán keresztül válthattak érzelmes légi csókokat és sóhajokat. De csakhamar pártlopójukká szegődött a terebélyes eperfa, melynek egy vaskos ága keresztül hajolt a kerítésen. Erre a hatalmas ágra kapaszkodott fel szép holdas nyári estéken a szív kiskoru

vitése s Katinka is mellé telepedvén, a kora szerelem minden mézének kizsákmányolásával tultettek a világhírű „erkély-jelenet” is. Az üdvösséges éjszakáknak a majster ur votett véget, még pedig olyan megrázó tragédia keretében, melynek leírása megviselné a legszázadvégibb idegzetet is.

A harmadik leány egyesíti néncjeinek minden szépségét és minden csepp lázongó véret. Él-hal a katonákért s gyakran kikel a mostoha sors ellen, hogy kadétudvarlónál magasabb sarszög még nem vihette. Különbön olég naiv kisleány, ki az iskolában gyakran eldicsekszik, hogy a mamája szerint neki két év folyik ereiben, amit aztán csodálkozáva beszélnek el otthon a bakfiskok a megdöbbsent mamáknak, kik persze azonnal tisztában vannak a vér színváltozásával, megemlékezve a Laky-ház daliás huszárkapitány barátjáról.

A legkisebb lány Magduzka, még nem osik számításba az udvarlók szempontjából. Neki csak a gavallérok „selejtje” jut s legfeljebb mint páratlan ügyességű „Postillon d’amour” néneji szolgálatában kap fontosabb szerepkört. Hogy ezzel milyen morált szív fiatal lelkébe, az már magától is érthető.

A négy lányunk apja, anyja van, mégis árvábbak a legárvábbnál. Apjuk a század sulya alatt görnyed, anyjuk pedig még most is bohó módra szeretne élni s így csak ve-

szedelmes versenytársként állanak utjában a viruló szép teremtesek.

Maguk szabadjára vannak ok hagyva egészen, mint akik sohasem ösmerték a gardembel tisztos fogalmát. Csak ugy magósan, asszonykiséret nélkül, udvarló diáktoktól körülvevő sétálgatnak késő estig, hálás teret nyujtva a kisvárosi mamák megbotránkozásá-nak. Pedig lehet, hogy ártatlanabb dolgokról folyik köztük a szó, habár kissé tulhangosan is, mint amilyentől sutog a bakfis impertinens józás kísérőjével.

Ez az emancipált viselkedés valóságos bojkottot eredményezett a kisvárosi társadalomban a Laky lányok ellen. Valamirevaló fiatalember nem mert megállani az ablakjuk alatt, mert akkor a többi lányosházaknál csukódott be előtte az ajtó.

Igy maradtak egészen magukra a remek szép leányok fellengős, fényes álmaikkal s a hűséges apró diáknéppel, mely minden öszün megújulva érkezik meg a számukra. A legelső diák-gavallérok már régen csodáladék, de a szegény lányok még egyre fogadják az azok helyébe lépő bajszatlan ajkak lázas udvarlását.

És hervadoznak lassan, észrevétlenül, hervadásukban sem kiméli meg őket a kisvárosi özsonnák pletykaéhes nyelve.

kezeti iskolai igazgató, tanfelügyelő, esperes lehet, aki az iskola szellemét irányítja. Pedig III. Ulászló rendeletének VI. c. 8. §. egyenesen kimondja, hogy az ország törvényeit megvető főpap elveszti javadalmait. Idegen, nemzetközi hatalmat nem szabad helyezni saját törvényünkben magunk fölül! Az egyházi tekintély előtt az állami tekintélynek nem szabad sárba hullania! Hiszen már az 1895. évi XLVIII. t. cikk 17. §-a kimondja, hogy semmiféle magyarországi vallásfelekezet egyházi függésben külföldi hatalomtól, vagy vallásfelekezeti társulattól, vagy egyéntől nem lehet.

A kongrua-törvény szerint, ha mindkét részből végrehajthatik, ilyen vizsásságok majd ezután nem fordulhatnak elő. Azért szükséges, hogy minden tényező ebben az országban oda munkálkodjék, hogy legyen az egyházé, ami az egyházé; de legyen az államé is, ami az államé!

Vizy Ferenc.

A znióváraljai tanítóképző-intézet növendékeinek hangversenye.

A znióváraljai tanítóképző-intézet tanári kara még a tavasszal elhatározta, hogy az intézet növendékeivel ellátogat a szomszédos vármegyék nagyobb városaihoz, ott hangversenyt rendez.

A vállalkozás mindenestre nemes és a növendékekre nézve nagyfontosságú akció volt, mely nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a képző-intézet növendékei bizonyos jártasságot, megfelelő rutint sajátítsanak el ahhoz a feladathoz, mely reájuk a társadalmi életben vár.

Hogy ezek a hangversenyesek mily kitűnően sikerültek, arról szóljanak lapjainknak, a

Pedig ha tévedt utakon jártak volna, ugy mindenestre csillogóbb keret övezné ezeket az igazi becses drágaköveket.

Ha a kisvárosi egyszerű, szürke élet helyett egy nagyvárosi szalon káprázatos fénye lett volna e fejedeimi szépségeknak a miliene, ugy ma is csillogva, vakítva uralkodnának a megígézetet férfiak hatalmas seregén. Lehet, hogy asszony így se lett volna egyikből sem, de diadalmas, fényes ifjúságuk emléke világot vetett volna hervadó arcuknak ráncára is s fonyadt nyakukban szikrázó gyöngyörök emlékeztetnének a fényre és a sok mámoros diadalra.

Igy pedig megöregedtek idő előtt, véneleányosan szarazak és nagyon soványok, mert az álmódott uralkodó herceg vagy ögróf aligha tévedt a kis ódon várókába messzianecot kőni. Még jó szerencse lesz, ha valamelyik idejekorán kijönzanodik s odanyújtja kezét, mikor tisztességes szándékkal kőzeledik hozzá egy kenyérforosó, derék férfi.

És ti lángoló szívű diáknépek, akkor ne álljatok körül az alszegi zöldzsalu ablakot, hogy a reális világba kívánczó jukker-lányhoz könnyű szerrel hozzátérhessen a sárga gamánis, hetyke segédjegyző, vagy a kifényesedett gérokkó állami iskolamester.

„Zólyomvármegye“-nek és a „Zólyom és Vidéke“-nek alább leközölt kritikái.

A „Zólyomvármegye“ a következőket írja: „Szives számolunk be a znióváraljai tanítóképző-intézet ifjúságának múlt hó 28-án Zólyomban tartott hangversenyéről. Nemcsak azért, mert az aratot szép sikert teljes mértékben megérdemelték, hanem főképen, mert vállalkozásukban egy új, erre mifelénk még alig ismert momentumot látnunk: a kulturmozgósítás gyönyörű példáját.

Középiskoláink eddig még nem igen rendeztek ének- és zenekarokkal vidéki hangversenykörutat, sőt a legtöbbje még arra sem képes, hogy énekarával ott helyt, ahol létezik, kifogástalan, művészi színvonalu hangversenyt rendezhessen. A középiskolai növendékek a legtöbb helyen éppen csak muszájbjárnak el az egyébiránt kötelező énekkórára. Igy nem is lehet művészi szempontból értékelhető eredményt elérni. Nem esoda aztán, ha a magyar diákok énektudása általában néhány jó magyar nótánál nem terjed tovább.

A znióváraljai tanítójelöltek kvalitásaiiban olyan elsőrangú zenecstéllyel kedveskedtek nekünk, mely ugy az intézet hallgatóinak, valamint tanártestületének díszére szolgált. Az énekek művészies nltányszírozása, pedás, fegyelmozott előadása megkapó volt. Párvy Endrét, az intézet igazgatóját illeti első sorban az érdem és köszönet, hogy módot adott ennek művészi est élvezésére. A siker orszórlánrésze az intézet zenetanárának, Rieszner Edének szó, aki nemcsak elsőrendű zenész, hanem képzettsége, műveltsége egy jótállal sem áll tanárkollégái mögött — a zene felleges léleknevelő hatásának elsőrangú szerepet tulajdonít a néptanító kiképzésében. Önként következik, hogy ez az iskola ilgy körülmények között rövid idő alatt hangversenyképes, művészi színvonalon álló énekkart tudott teremteni. Zenekara nagy elismerést érdemel, ha meggondoljuk, hogy tagjai kezdő zenészek, akik 3—4 évi gyakorlatukhoz képest igazán szép, gondos összejátékot produkáltak.

A hangverseny legszob, legértékesebb számaít természetesen az énekkar nyújtotta Boeker: A kápolna, Mangold: Legkedvesebb tanyám, Moyses: Kuruedalegyveleg, Gaal F.: Eredeti magyar dalok és Huber népdaleyvelegének mesésen szép, finom árnyalatu előadásával. Páratlan fegyelmertetés, kristálytisza intonálás, a hangdinamikai hatásoknak előkelő művészzettel való felhasználása: ezek jellemzik ennek az énekkarnak a tudását és díszérít kitűnő karnagyának: Rieszner Edének markáns, finom és izlésteljes zenei egyéniségét.

A nem éppen nagy számban megjelent közönség telkesen tapsolt a közreműködőknek és derék karnagyuknak egyaránt.

Mi pedig köszönjük nekik ezutan is a gyönyörtelést, melyet ez estén a zólyomi közönségnek szereztek.

A „Zólyom és Vidéke“ pedig a következőképp emlékezik meg a hangversenyről:

„Örömmel látuk a tanító nevelés modern fordulatát azon a hangversenyen, melyet a znióváraljai tanítóképző ifjúsága rendezett múlt hó 28-án nálunk, a Városi szálló nagytermében. Mintegy ötven tanítójelölt látogatott el hozzánk tanárik vezetés mellett s egy

oly élvezetes estében részesítette közönségünket, mely bizonyára mindenkitnek előtt emlékezetes és feledhetetlen maradt. Kijöttek a tudomány komor esarnokából, ifju frissességet, üdőséget, művészi ambícióit hozva közénk. Láttuk őket kellő tisztetettel, de mesterségtük biztosságába kellő önrzettel lépni a nyilvánosság elé. Igy szereltük látni az ifjúságot: a nemes versenyen és a társadalmi életben biztos föllépéssel. Kellemes impressiókat hagytaak itt, amiért tanárainknak őszinte és igaz elismerést kell adoznunk.

Párvy Endro igazgatójuk egyénisége sugárik az ifjak visoletén. Modern pedagógus, az ifjúság barátja és nem rideg, nagyképtűkű professzora. Ilyen a zenetanár, Rieszner Ede, aki, ugy tapasztaltuk, nem kötelességmorszoló, de szívvel, lélekkel munkálkodik az ifjúság helyes nevelésén. Az ifjusz zenei képessége arra enged következtetni, hogy a zenetanár nemcsak tanmenetes, előírt munkát végez, de a művészi oktatásra kiváló gondot fordít. Az énekkar az ifjúság tehetőséghez mérten bántamatos fegyelmomel, preciz hanghordozással s bármely dalárdának is díszöségére való hangfestéssel énekel. A zenekar, a vonós-zene szintén nagy gondossággal, pontos üttemmel játszott s három-négy évi gyakorlattal bíró zenészekről ez az eredmény is igazán elismerést érdemel.

Részletes bírálatába nem akarunk bocsátkozni, mert hiszen nem hivatásos művészekről van szó, de az általános impressiók a legkellemesebbek és ugy az ifjúság magatartására, törekvésére, valamint tanárik intencióira a leghizelgőbbek. A hangverseny ideje kissé rossz időre esett, közönségünk már nagyon is igénybe volt véve három hónapon át, mégis meglehetősen érdeklődést mutatott. Ha pedig tartózkodó volt az ifju művészek iránt, ugy azt hisszük, de meg is vagyunk győződve, hogy a most bemutatott, sikeres bettje után a jövőben nemcsak erkölcsieknak, de anyagtiakban is párhuzamos sikert arat. Örömmel látjuk őket a jövőben is.“

Az elért sikerekhez mi is őszinte szívvel gratulálunk ugy a sommi fáradságot nem kimélt tanári karnak, mint pedig az intézet növendékeinek.

Véres összejútközés a csendörség és a cigányok között.

A folyó hó 8-án reggel véres jelenetek játszódtak le Neeplál község utáin. Egy dültölt megrészegült cigánycsapat belekötött az órjáraton levő csendörökbe, kikre valóságos közöpporral támadtak, ugyannyira, hogy a csendörök kénytelenek voltak fegyverhasnyulni, minek következtében egy cigány holtan maradt az összejútközés színhelyén, a másikat pedig halálos sebével a helybeli kórházba szállították. A véres eset részleteiről következőket írja tudósítónk:

Német János és Pachinger Mihály csendörtizedesek szerdán éjjel tetten érték Koncsék Mihály és Koncsék József cigányokat, midőn ezek a közeli fűrészteléről lát loptak. Az órjáraton levő csendörök még az éjjel le akarták tartóztatni a tolvajokat, de a többi cigány, főleg pedig az asszonynép, oly fenyegetőleg lépett fel a kötelességüket teljesít

HIREK.

esendőrkkel szemben, hogy vérontás nélkül a letartóztatás egyáltalán keresztülvihető nem volt.

A csendőrök tehát elfogyták az éktelelnt ordító cigányesapatot, azzal a szándékkal, hogy majd reggel előállítják a tetteseket.

Reggel 8 óra tájban ki is mentek a falu végén fekvő cigánytelepre s a tettenéért cigányokat le is tartóztatták azzal a szándékkal, hogy a bíró lakásán jegyzőkönyvet vegyenek fel a fatolvajokkal.

Alig kezdtek azonban a hivatalos formákba, a letartóztatás híre összerögzött és botokkal, kövekkel fölfogyverzett cigányság oly éktelen lármát csapott, hogy az egész falu népe az utcára szaladt. Midőn a vallatóra fogott cigányok nesztét veték a megjelent rokonságnak, ezek is dacoskodni kezdtek s a bíró udvarából szökni igyekeztek. Német János csendőr azonban észrevette a cigányok szándékát s szuronyát nekiszegte a futni akaró Koncsek Mihálynak, hogy maradásra kényszerítse.

A vakmerő cigány azonban elkapta a szuronyt, a puskát ki akarta csavarni a csendőr kezéből, mire ez, utasításához híven, beledőftö az éles szuronyt a cigány oldalába, úgy hogy ez nyomban végig vágódott az udvaron.

Az utcan összerögzelt cigányság értesültlén társuk sorsáról, most már egész vadul a csendőrségre támadtak. Hiába könyörgött az őrijngő tömegnek a körjegyző, hogy a csendőrséget ne inzultálják, nem használt sem a szép szó, sem a könyörgés.

Az utcan megjelent esendőőrökre valóságos közpört zúdítottak s csak az isten különös csodája, hogy a repülő kövek közül egy sem találta a rend emberoit hallosan.

A csendőrök felszólításának, figyelmeztetésének sem volt semmi fogantaja. Ily valóságos helyzetben eldörült az első lövés s *Koncsek József* cigány egy jayszó nélkül végigzuhant az utca porában. A csendőrség második lövése nem talált. Ez behatolt a jegyzői iroda ablakán s a szoba falába furdva, fennakadt.

A lövések után a cigányság szétszaladt, de negyedóra múlva ismét megjelentek az utcan, a meglőtt ember teteme mellett. A véres példaadás hatása alatt azután a csendőrség összefogdosta az erőszakoskodókat.

Az őrsvezető nyomban értesítette a fegyverhasználatról feletes hatóságát, minök következtében a szárnnyarancsnok még aznap délután kiszállt Néopátra.

A véres esemény érthető izgalmat kellett a különben csendes községben, hol a lakoságot valósággal rettegésben tartotta a garázda cigányesapat.

Az agyonlőtt cigány holtestét a folyó hó 9-én boncoltatta fel a helybeli kir. járásbírószág.

Olvásóinknak és ismerőseinknek a bekövetkező husvétii napok alkalmával ezután kívánunk boldog ünnepeket.

Hangverseny. A mtkedvelők már teljesen készen várják a 17-iki hangversenyt. Minden egyes számuk teljes precizitással van begyakorolva s a közönség igazán élvezetes estének néz elébe. A zenekari számok közül különösen a Lohengrin ábránd ígér nagy hatást. Az eredeti hatalmas kompozíció minden szépsége érvényesül a Schreier-féle kis zenekarra és zongorára írt ábránban. A zongoraszólomat dr. *Laar* Ernőné, a közönségnek régi kedvelője fogja játszani. *Andalitis* Irma Berlioz erőteljes építész Rákóczi indulóját fogja előadni szokott művészetével. *Fischer* Irén énekszámai közül különösen *Fides* áriáját a *Prófétából* emeljük ki, amely fekvésénél fogva kiválóan megfelel légy, meleg hanganyagának. *Józsa* Mihályné ismét teljes sikerre számíthat pompásan kidolgozott előadásával. A jegyek, amelyek ez alkalommal számozoitak, már erősen fogyának. A rendezőség külön meghívót nem bocsát ki s ez uton és falragasok utján hívja meg az érdeklődőket. A falragasok szüvege a következő: „Meghívó az Országos Gyermekvédő Liga turóczzszenzmártoni választmányának 1909. évi április hó 17-én szombaton este 8 órakor az állami iskolák tornatermében rendezendő hangversenyére. Műsor: 1. Mascagni: Közzena a „Parasztbeostület“-ből. 2. Strauss J.: Mgnnyitőzene a „Cigánybáró“ dalműből. 3. Berlioz-Liszt: „Rákóczi induló“, zongorán előadja *Andalitis* Irma. 4. Haydn J.: 6. Synchronia, G-dur. *Vivace assai*. Andante. 5. Offenbach: *Barearola* a „Hoffmann meséi“-ből. 6. Dalok. Énekl. *Fischer* Irén. 7. Wagner R.: „Lohengrin ábránd“. 8. Magánjelenet. Előadja: *Józsa* Mihályné. 9. a) *Czibulka*: „Belle fille de Seville“. *Gavotte*; b) *Eilenberg*: *Szánkázás* galopp. Az 1., 2., 4., 5., 7. és 9. számokat a turóczzszenzmártoni mtkedvelők 22 tagu zenekara adja elő. Belépődíj: Számozott hely az első 4 sorban 2 kor., a többi sorban 1-20 kor.; állóhely 1 korona. Jegyek előre válthatók *Moskóczi* Ferencnek könyvkereskedésében. Felhívásokat köszönettel fogad és a „Felvidéki Híradó“-ban nyújt az a rendezőség.“ Reméljük, hogy műpartóló közönségünk, mely a mtkedvelők hangversenyét úgyis kedveli, ez alkalommal, amikor a hangverseny jövedelme egy oly nemes célt van hivatva szolgálni, mint a szegény gyermekek ezreinek megmentése a züllés fertőjéből, nem fogja elmulasztani az alkalmat s teljes áldozatkészséggel fogja a Ligát támogatni.

Ritntötés. A földművelésügyi miniszter *Stipala* János gazdasági cselédnek és *Dvorszky* Mihály gazdasági munkásnak hti szolgálata

elismereésül 50—50 korona pénzzutalmat és elismere oklevelet adományozott. *Stipala* János *Jush* Ferenc tótrónai nagybirtokosnál 42 évet, *Dvorszky* Mihály pedig báró *Révay* Ferenc mosóczi nagybirtokosnál 38 évet töltött el hti szolgálatban. Az adományokat *Zorkóczy* főszolgabíró buzditó szavak kíséretében f. hó 2-án adta át a kitüntetteknek.

Közgyűlés. A vármegye törvényhatósági bizottsága f. évi április hó 20-án rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésre szóló meghívók már a mult hét folyamán szétküldöttek.

Új templom Ruttkán. A ruttkai izr. hitközségnek régi óhajátva-nemsoakára teljesíteni fog. Amint értesültünk, ugyanis az új templom megépítése iránti kérelem már is a hatóság előtt fekszik, melynek megadása után rögtön belefognak az új templom megépítésébe.

A közigazgatási bizottság ülése. Vármegyenk közigazgatási bizottsága a folyó hó 7-én tartotta ülését. Az ülés lefolyásáról jövő számunkban adunk részletes tudósítást.

Simkó János dr. állapota. A mult számbunkban hirt adtunk arról a szerencsétlenségről, mely *Simkó* János doktort rózsafáinak kibontása közben érte. A nevezett orvos rendkívül súlyos operációk után ma már, mint örömmel értesültünk, annyira jobban van, hogy kezelőorvosai feltétlen biznak felgyógyulásában.

Eljegyzés. *Hladek* Kornél rózsahegyí lakos eljegyezte *Porubszky* Mariska kisasszonyt Znióvárajárol.

Szabad locum előadások. Liptószentmiklósról írja tudósítónk: A helybeli állami polgári iskolák tanári kara e hó 7-én rendezte ezidén az első licemui előadást. A tárgyszorozat a következő volt: 1. *Medzihradszky* János és neje *Erkel* Vieuxtemps 1. Concertot adták elő zongorán és hegedlén. A 2. pont dr. *Lefkovics* Salamon fiatal orvos felolvasása volt „A nő szépsége és egészsége“ címmel, veitett képekkel. — Ezenkívül még öt előadás van terbe véve.

Tűzek. Ruttkáról írja tudósítónk, hogy hétfőn délután *Hercz* Ignác turóczzszenzmártoni földbirtokos omeletes háza, eddig ismeretlen ok miatt, kigyulladt s tetőzete porrá égett. A magasan felecsapódó lángoktól már a szomszédos háztövek is lángot fogtak s csakis a kassa-oderbörgi vasút főműhelyi tűzoltósága emberfeletti munkájának köszönhető, hogy a környékbeli házak is el nem pusztultak. Kisepeposnyóhból is tűzot jelenet lovolozónk. Itt közvetlen a vasuti pályatest mellett épült s *Bada* József birtokos tulajdonát képező csűr fogott tüzet a mozdonyból kipattant szikrától. Szerencse, hogy a bajt rögtön észrevelték s így a tűz továbbterjedését azonnal megakadályozták.

A bazini választás. A bazini képviselőválasztás megint hatalmas meglepetést hozott a nemzetiségí uraknak. A néppárt jelöltje, *Ochaba* dr. pozsonyi ügyvéd. 333 szóval verte

Uj sirkőraktár Turóczzszenzmártonban!

SIRKŐVEK

A legkitűnőbb minőségű, valódi karrarai és hazai termésű márvány és gránit, — továbbá többféle színű veronai márvány, sziléziai, svéd és görög gránit, labradör stb.

60—2000 koronáig terjedő árakban kaphatók Svehla János kárpitos, butor-raktáros tetemkezési vállalatnál TURÓCZZSZENZMÁRTONBAN.

Mindenféle kőfaragómunkák, valamint javítások elvállaltatnak! — Szolid és figyelmes kiszolgálás!

le *Ioánka* Milán dr. nemzetiségi jelöltet. A nemzetiségi lapok persze dühöngnek a magyarság fényes győzelme miatt s éles cikkekben rontanak neki egyrészt a klerusnak, melyet itatással és etetéssel vádolnak, másrészt pedig a helyi hatóságnak mely szerinte borzasztó presszióval dolgozott Ochaba érdekében. A hatóságilag kiderített tények azonban mást bizonyítanak. Bizonyítják azt, hogy ha valaki vesztegetett és itatott, az a nemzetiségi párt részéről történt. Erre vannak a lefoglalt kortespenék is. Logeonek nyugodtak a mi nemzetiségi laptársaink, nem az itatás és etetés, hanem ellenkezőleg, a *kijózanodás* győzött Baziban.

Verekedő munkások. *Székorszky* Géza és *Lizenuszký* Boleszláv téglagyári munkások valami miatt összeszólkáltak a Schulz-féle téglagyárban, miből kifolyólag az utóbbi oly erővel sujtott egy fazekat társa fejéhez, hogy azt nyomban elöntötte a vér. A sebestilt munkást a lakásán ápolják. A testet a csendőrség letartóztatta.

Olvasónk figyelmét felhívjuk a lapunkban között Steiner-féle hirdetésre.

Tolvaj olgányok. *Brna* János és neje a szklabinai cigányok segítségével a f. hó 5-én feltörték *Szamecsik* János és *Kohut* György magtárát, ahonnan mintegy 250 korona ára búzát és zabot loptak el. A tetteseket a csendőrség letartóztatta.

Ingyen megtekinthető és a vásárlásra nem kötelező *Svehla* János turóczi-szentmártoni kárpitos és bútorkészítő valódi malagóni hálószoba- és pallisander ebéllő-bútorokból, továbbá a legkitűnőbb minőségű cseresznyefa, tölgyfa, cserfa, stb. matt és polituren modern bútorok, szőnyegek, függönyök, szabadiszek, divánok, valamint saját készítésű masszív szoba- és konyhabútorokból stb. stb. berendezett raktára, mely — az árakra való tekintettel is — versenyképessé leit bármely nagyvárosi használt tüzelt szemben. Nagy választékú sirkőraktár!

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
Kiadótulajdonos: Moskóczl Ferencé.

Jogot a népek!

Adok,

hogy Steiner Lajos sirkőüzletét tekintse meg, mert akik ezt szükség esetén nem teszik, saját zsebüknek ellenségei.

Steiner Lajos sirkőüzlete

Turóczi-szentmártonban, főutca.

Óriási választék a legfinomabb márvány, gránit, sienit sirkővekben. Már 40-3000 koronáig terjedő árakban kaphatók! — Az összes kőfaragómunkák és javítások elvállaltatnak. Szolid kiszolgálás

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsio az elsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódo szülők ezrei nézték elragadtatva

gyermekük egészségének rohamos javulásáért. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emésztli meg. Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.

Nyilttér.

(E rovatban közlöttekért nem felelős a szerkesztő.)

Köszönetnyilvánítás.

A ruttkai kisd. főműhelyi és a ruttkai községi tűzoltóság valamint midazok, kik a f. hó 5-én kigyuladt házam oltásában szintén segédkeztek fogadják leghálásból köszönetemet.

Turóczi-szentmárton, 1909. április 7.

Herz Ignác.

M-1-1-77 — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobl-féle Antinicotin-cigarettafüvek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jellel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészártyát tartalmaz.

I-a zombolyai fedélcserép, építő- és asztalos-anyagok

nagyban és kicsinyben igen jutányos árakon kaphatók:

Büchler Márknál

— Turóczi-szentmártonban. —

A turáni mészhomokkötéglagyár képviselője és lerakata.

A jelenkor leghiválóbb bőrfinomító találmánya és szépitőszere

a növényekből készült

kristályszerű

massza a

Hatása páratlan, a bőr felemészti és ezáltal sima, üdül fehérré lesz. Eltünteti az arc-, kéz-, nyak-, vállbőrrel a ráncokat, redőket, pattanást, kiütéseket stb. 2-3-szori bekenés után eltávolít szeplőt, májfoltot, mitesszert.

KRISTALIN

Bámulatosan fiatalít. Vízben feloldódik,

mert nem tartalmaz az arura oly

káros és ártalmas anyagokat.

Ára 1 korona. Üveg-

doboz ára 3 korona.

Próbátételegy

50 fillér.

Postán küldi: „KRISTALIN” Bpest, Baross-utca 91. A megrendéseket naponta elintézik, minden küldeményhez használt utasítás mellékelve.

Faeladás!

I. minőségű bükk tűzifa
4 méterenként 24 kor-
ért kapható. Közlebbi a
kiadóhivatalban.

Schulz Lajos

Szucsány (Ks.-Od. vasút)
és Turóczi-szentmárton

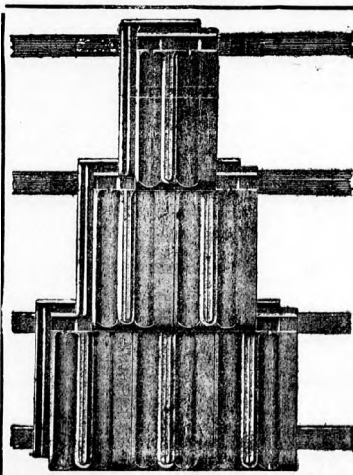
gőztéglagyára: szállítanak:

Francia kettőshornyolt-, hornyolt- és hód farku fedélcserépet, alagszóveket, nyersfalazati és idomtéglaták vízhatlan, fagyellenálló, egyenletes minőségben. Minden ipárgának megfelelő chamotte és tűzálló téglákat.

Építési vállalata

szerkeszt és épít: minden alaku gyári kémenyeket, kazánbefalazásokat, tüzelesi berendezéseket jóállás mellett.

Központi iroda: Szucsány. Elárusítóhely Turóczi-szentmártonban, Bindfeld Ármín cégégnél.

63/1909. sz.

Feladasi hirdetés.

Méltóságos gróf Csáky Géza budatini uradalma

1909. évi április hó 29-én

délelőtt 10 órakor Budatin községben (Trencsén m.) az uradalmi erdőhivatal helyiségében megtartandó nyilvános szó- és írásbeli versenytárgyaláson eladja,

Rezsőfalva (Rudinszka) község határán fekvő „Kykula“, „Vranciata“ és „Pod Fedoranka“ nevű erdőszezekben található: 4064 darab jegenyefenyőt, mintegy 2812 m³ 2355 „ lucfenyőt, „ 2184 „ 82 „ erdei fenyőt, „ 15 „ 1299 „ fenyőpóznát. Összesen 48.716 korona becsértékben, mely egyuttal kikiáltási ár is.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Utó-, valamint becsáron alóli ajánlatok nem fogadtnak el.

Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyújtójára azonnal, eladóra azonban csak a birtokos jóváhagyása után válik kötelezővé. A részletes árverési és szerződési feltételek az uradalmi erdőhivatal irodájában Budatin mindenki megtekinthetők.

Budatin, 1909. április hó 5-én.

Budatini uradalom erdőhivatala.

373. sz.

1909.

HIRDETMEŒY

az alább felsorolt árvavármegyei erdőbirtokosok 1909. évi vágásaiban tővön álló luc- és jegenyefenyő fakészleteknek írásbeli zárt ajánlatokkal összekötött szóbeli nyilvános árverésen leendő eladásáról.

Az eladó erdőbirtokos megnevezése	A kihasználás tárgyát képező vágástér		Az eladás tárgyát képező fakészlet					Az árverés megtartásának			
	fekvése (erdőréz megnevezése)	kiterjedése	fa neve		mennyisége	becsértéke egyuttal kikiáltási ár		ideje			
			lucfenyő	jegenyefenyő		K	f	K	é-és hó	nap	óra
I. Az alsókubini m. kir. járási erdőgondnokság kerületében:											
Alsókubin Benyólehota Chlebnice Nagyfalu Erdőtha Kusztinica Lamna	közsegi volt urbéres birtokosság	Pod Mincsal	138:00	37143	7516	25060:55	92575	079300	5	d. e. 9	Alsókubin közs. a Steinerfété szálloda kistermében
		Hoza	6:64	5024	273	1680:87	10728	141070	5	d. e. 9	
		Cserchla	10:80	4045	—	2177:05	9579	01960	5	d. e. 9	
		Siroki gruny	11:20	1751	2858	1990:35	11537	381150	5	d. e. 9	
		Bukovina	7:32	2420	—	1518:45	4934	94490	7	d. e. 9	
		Moldovenia	2:40	1086	—	658:45	3621	70360	7	d. e. 9	
Csersla	2:38	1300	—	660:54	3302	74330	7	d. e. 9	Jaszenica községben a bíró házában		
II. A turdossini m. kir. járási erdőgondnokság kerületében:											
Turdossin Alsóstepanó Felsőstepanó Kriva Podbjel Brezovica Vittanova Bobró Zubishlava Szlanica Rabcsa Rabcsice Polhora Szihelne Klin Jaszenica Veszle Námesztó Námesztó Oravkai rk. pléb.	közsegi volt urbéres birtokosság	Magura	15:00	4474	1999	4591:46	25465	882600	3	d. e. 11	Turdossinban a községházban
		Gruny	1:30	170	230	469:42	3558	48360	3	d. e. 9	
		Pijehiba	1:75	604	65	521:92	3595	48360	3	d. e. 9	Alsóstepanó községben
		Pijehova	2:38	531	259	517:83	3532	93350	5	d. u. 3 ^{1/2}	Teplánszki Lipót házában
		Vise Szalkai Mag.	13:20	4090	354	3932:71	29639	842960	5	d. u. 5	Kriva községben Buchbinder József házában
		Zabidovcsik	5:51	1765	461	1444:08	8698	12870	6	d. e. 10	Podbjel közs. a bíró házában
		Zapodicsovo	5:40	1665	453	1492:30	8283	23850	6	d. u. 1	Brezovica „ „ „
		Polana	6:78	2143	—	2186:58	16126	041600	3	d. u. 5	Vittanova „ „ „
		Sztankovka	4:40	1171	43	1042:90	8996	70900	4	d. u. 2	Bobrón a községházban
		Gruny	4:29	885	—	524:31	4312	50450	4	d. u. 4	Zubrohován „ „
		Hajka	2:04	390	258	778:10	6604	81660	4	d. e. 9	Szlanicán „ „
		Kokotka	2:20	684	48	411:73	2668	64300	4	d. e. 9	Rabcsa községben Seidler
		Vidrovka	1:50	211	274	938:56	8300	32830	4	d. e. 9	Mór házában
		Ludmovka	1:34	537	38	535:74	4630	24460	4	d. e. 9	
		Szariliáj	3:14	1953	54	1224:93	9529	95950	6	d. u. 5	Klinben a községházban
		Korubka	8:01	2348	—	1345:74	11068	721100	7	d. e. 9	Jaszenica községben a bíró házában
		Hajka	2:00	345	259	1000:53	10196	521000	7	d. e. 9	
		Kubányova	10:70	2154	110	2376:61	15595	721560	7	d. u. 2	Námesztón a községházban
		Belkovka	6:60	1199	1043	2289:01	19154	021900	7	d. u. 2	
		Pléb. erdő	4:30	1722	264	883:58	5316	38540	3	d. e. 11	Turdossin közs. a községházban

Ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe: a) ha a hirdetésben kitűzött óra előtt nyújtatnak be; b) ha tisztán kivehető számjegyekkel s egyszersmind betűkkel is kiirva tartalmazzák a megajánlott összeget; c) ha az ajánlat szövege, valamint annak borítéka kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szöszzerint tartalmazza, ugy amint az a hirdetésben foglaltatik; d) ha lepecsételve és ivenkint 1 koronás bélyeggel ellátva adatkak be; e) ha tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti; f) ha bánatpénzképen a fenti 9-ik hasáiban kitett összegű készpénzt vagy óvadékképes értékpapirt tartalmaznak; g) ha ugy vannak aláírva, hogy az aláírásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye

(utolsó postaállomás) világosan kiolvasható és h) ha a boríték kívül „Ajánlat az N. községi volt urbéres birtokosság 1909. évi vágásából eladandó fakészletre“ felirással van ellátva.

Utőajánlatok egyáltalában nem fogadtnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyújtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek, valamint a becslési iratok az alsókubini m. kir. állami erdőhivatalnál, az annak alárendelt illető m. kir. járási erdőgondnokságnál és az illető birtokosság elnökénél tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

HÉDA-B.

fűszer- és csemegekereskedése
Túrócszentmárton, főtér.

Száritott zöld főzelékek, befőtt gyümölcsök. — Fürth- és Heller-féle cukorkák. — Koestlin-féle teásütemények. — Róm, cognac és likörök; borok és pezsgők!

Valódi prágai sonka!

Hengermalmi liszt!

ELADÓ

mintegy 200.000 drb
szép, erőteljes, ülte-
tésre alkalmas 3 éves
lúczyenyő csemete.
1000 drb 5 korona.
Közelebbit a mosóci
uradalomnál.

Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőz-
mosó gyárainak képviselte:

Reisz Lipótnál, Túrócszentmárton.

Védjegy: „Horgony!”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiókat bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomstilláló szernek bizonyult közzéjéről, azaz a megművelésnél, bedöröslésénél, használatára.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K.140 és K.2— és úgyis minden gyógyszerüzletben kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerüzlet, Budapest.

De Richter gyógyszerüzletére az „Arany oroszlibor”, Prága-ban, Elisabethtasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Turócvármegyei raktár: Schönaich Viktor gyógyszerésznél Zníováralján — és Toperczer Sándor gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

Értesítés!

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy szokásos tavaszi bevásárlási utamról visszatérve, a legutolsó tavaszi divat

női kalapujdonságai

immár üzletemben kaphatók. — Midőn a t. hölgyközönségnek ezt szives tudomására adom, értesitem, hogy egyik legelőkelőbb bécsi női kalapüzlet volt vezetőjét alkalmaztam és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb és legbizarrabb igényeket is a női kalapdivat terén teljesíteni tudom. Elvállalok ezenfelül kalapátalakításokat is!

Párisi és bécsi szabásu, legmodernebb kivitelű fűzők raktára!

Fűzőjavítások elvállaltatnak!

Nagy raktár finom női piperecikkekben!
Megkezdett és előnyomatott kézimunkákból nagy választék!

A t. hölgyközönség szives pártfogását kéri **Maison Strauss.**

Ruhaneműek vegytisztításra és festésre elvállaltatnak!

Férfi és női fehérneműek egy elsőrangú bécsi tisztító intézet részére elvállaltatnak!

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépítőszert a

FÖLDES-féle MARGIT CRÉME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtátkát (Mitesser) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérre, simává varázsolja, üdit és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.
Kiváló toilett-cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 1:20 korona, Margit-zappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 kor., Margit-areviz 1 korona.

Kapható Túrócszentmártonban:

Toperczer Sándor gyógyszerüzletében.

Páratlan és csodás hatású!

Övafodjunk utánzatokról!

Magyar forrás!

Húgyhajtó és húgysavoldó

Magyar forrás!

Szultán-forrás

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital!

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykö- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kútkezelőség és központi iroda: **Igazgatóság: BUDAPEST, EPERJES.**

IV., Ferencz József-rakpart 22. sz.
Kapható külföldön a következő városokban: Brüsszel, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapesten: 111—93.

Vezérképviselő: Moskóczi József, Túrócszentmárton.